

РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УДОСКОНАЛЕННІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

*Курносів О. В., менеджер
«Caramel-Centr», м. Дубай, ОАЕ*

На шляху інтеграції України в Європейський Союз важливим питанням залишається досконале вивчення та адаптація міжнародного досвіду модернізації систем державного управління, в тому числі, міжнародного податкового законодавства, що буде позитивно впливати на розвиток відносин між країнами, структурну перебудову міжнародної підприємницької діяльності.

В міжнародному податковому плануванні можуть використовуватися наступні методи податкового планування [1]:

- скорочення бази оподаткування;
- перенесення бази оподаткування (реєстрація: підприємств в спеціальних (вільних) економічних зонах; в офшорній зоні; підприємств за участю громадських організацій інвалідів; неприбуткових організацій; підприємства - платника єдиного податку);
- метод заміни відносин;
- метод розподілу відносин;
- метод відстрочки податкового платежу.

Завданням міжнародного податкового планування є максимізація глобального доходу господарюючого суб'єкта за рахунок полегшення його сукупного податкового тягаря, обліку всіх податків, сплачених у всіх юрисдикціях активності, дослідження найбільш раціональних способів зниження таких податків, тобто їх мінімізація. Особливістю корпоративного міжнародного податкового планування є використання гнучкої транснаціональної структури корпорації для перерозподілу прибутку між відповідними структурними одиницями групи, що перебувають в країнах з різним рівнем податків [2].

Передумови розвитку гнучкого режиму оподаткування в різних країнах зумовлені зацікавленістю державного сектору економіки у залученні міжнародних інвестицій. Однак безумовно головною метою є використання особливостей міжнародного податкового права для вирішення проблеми подвійного оподаткування, у тому числі за допомогою методів міжнародного податкового планування.

Міжнародне податкове планування включає три рівні мінімізації загального податкового тягаря платника: 1) використання низьких ставок податків; 2) ефективно використання різних способів врегулювання міжнародного подвійного оподаткування (застосування системи податкових кредитів і податкових заліків); 3) мінімізацію податків на репатріацію доходів.

Орієнтуючись на сучасні методи міжнародного податкового планування, слід зазначити, що рішення проблеми подвійного оподаткування можливо за умови впровадження комплексу заходів, що включають у себе також основні технічні механізми корпоративного міжнародного податкового планування:

- трансфертне ціноутворення, дозволяє переводити прибуток транснаціональної групи до юрисдикції з низьким рівнем податків і акумулювати доходи групи на рахунках дочірніх компаній-резидентів податкових гаваней;

- «шоппінг» міжнародних податкових угод що дозволяє репатріювати доходи у формі відсотків, дивідендів і роялті з мінімальними податковими витратами.

На сучасному етапі розширення міжнародної підприємницької діяльності, а також інвестиційної зацікавленості міжнародних економічних систем, міжнародне податкове планування нині стає дуже перспективною сферою фінансових послуг, якою користуються практично всі учасники зовнішньоекономічної діяльності, що спрямовано на оптимізацію податкових витрат суб'єктів міжнародних відносин. Його мета – зниження податкового тягаря фізичних і юридичних осіб, що допускається законодавством, для максимізації їх сукупних доходів, що виникають у всіх юрисдикціях зовнішньоекономічної діяльності.

Суб'єктом корпоративного міжнародного податкового планування є корпорація, в більш ширшому понятті це стосується, транснаціональних корпорацій, які є головними учасниками зовнішньоекономічної діяльності. З погляду оподаткування транснаціональною вважається така внутрішньофірмова структура групи, яка включає головну холдингову компанію, її дочірні компанії, представництва і філіали, розташовані в країнах, відмінних від юрисдикції базування материнської компанії [2, с. 119]. Головною метою побудови транснаціональних корпорацій є вирішення питань оптимізації технологічного процесу виробництва, проведення ретельної маркетингової політики фірми, зорієнтованої на міжнародний ринок товарів, посилення позицій транснаціональних корпорацій на світовому ринку.

Це зумовлює необхідність наявності двосторонніх (або багатосторонніх) міждержавних угод про усунення подвійного оподаткування для зменшення податкового тиску на підприємства, підтверджує тезу, що майже всі методи та схеми усунення подвійного оподаткування базуються на двосторонніх (або багатосторонніх).

Важливу роль при усуненні подвійного оподаткування грає форма організації зовнішньоекономічної діяльності, яка базується на уникненні присутності оподаткування за кордоном (експорт без перетину кордону, ліцензування, франчайзинг та ін..).

Загалом, складний процес модернізації системи державного управління потребує подальшого удосконалення вже діючих міжнародних угод.

Література.

1. Л.В. Трофімова. Про гармонізацію та адаптацію законодавства України в сфері податкових правовідносин до законодавства Європейського Союзу//Фінансове право. - 2010. - №1 (11). - С. 19-23.

2. Иванов В.В., Сутырин С.Ф., Погорецкий А.И, налоги и налоговое планирование в мировой экономике / Под ред. Сутырина С.Ф. – СПб. : Полиус, 1998. – 577 с.